

KAMUOYU AÇIKLAMASI

03 Temmuz 2020

Avukatlık Kanunu Değişiklik Teklifi Hakkında - Basın Bildirisi

TBMM'ye sunulan 'Avukatlık Kanunu Değişiklik' teklifi; Türkiye'deki (2019 sonunda) **124,555 avukatın 73,262'sini, yani % 58,8'ini temsil eden Ankara, İstanbul ve İzmir Barolarının** Türkiye Barolar Birliği ("TBB") genel kurulunda **% 41,5 oranındaki temsil oranını da % 07,5'e indirmeyi**; ilaveten **Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde 2.000 avukatla "çoklu barolar" kurulmasını**; avukatların **% 88,8'ini temsil eden görece büyük 23 il barosunun Türkiye Barolar Birliği genel kurulunda temsil oranının % 67,1'den % 31,5'e düşürülmesini**, buna karşın **avukatların % 12,2'sini temsil eden 57 küçük il barosunun temsil oranının % 32,9'dan % 68,5'a çıkarılmasını** öngörmektedir.

Teklif'teki Avukatlık Kanunu 77. maddeye "**Beş binden fazla avukat bulunan illerde asgari iki bin avukatla bir baro kurulabilir**" eklenmesi ibaresi; Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde çoklu barolar oluşması, böylece bu büyük illerdeki 73.242 avukatın 30'dan fazla baroya bölünmesi ile sonuçlanacaktır.

Üç büyük şehirde 30'dan fazla baro ("Çoklu baro") kurulabilmesini öngören teklif Anayasa'nın 3. maddesinde "**Türkiye devleti ve milletiyle bölünmez bir bütündür**" hükmü ile benimsenen üniter – tek devlet ilkesinin ruhuna ve bu ilkenin yansıması olan idarenin bütünlüğü ilkesine zarar verecek, zamanla ülkemizin bekasına yönelik tehditler oluşmasına neden olabilecek niteliktedir.

2019 yılı sayılarına göre Ankara’da 6, İzmir’de 2 ve İstanbul’da 20 adet ilave baro kurulmasına ve bu üç ilde toplam 31 adet baro oluşturmaya, en küçük birim olarak il bazında yapılan idari yapılanmada 28 ilave idari kurum – baro oluşturmaya bir kere izin ve imkân verildiğinde bu durumun üniter devlet ilkesinde onarılması güç bir delik açacağı, bunun da üniter devlet ilkesini zedeleyecek gelişmelerin önünü açacağı kolayca öngörülebilir.

Teklif yasalaştırıldığı ve bir kısım illerde mevcut idari örgüt varken 2 bin avukatın bir araya gelerek aynı ilde ilave çoklu barolar kurması halinde:

- 2.000 avukat iktidar yanlısı bir baro kurarsa
- 2.000 tarikat mensubu avukat dini amaçlı bir baro kurarsa
- 2.000 avukat dinsizliği, ateistliği amaçlayan bir baro kurarsa
- 2.000 avukat etnik kökene dayanan ayrılıkçı bir baro kurarsa
- 2.000 avukat ırk ayrımcılığı amaçlı bir baro kurarsa
- 2.000 fırsatçı avukat yolsuzluk amaçlı baro kurarsa
- 2.000 avukat anarşi ve terörü destekleme amaçlı bir baro kurarsa

bu ülkenin tarihinde yaşadığı onca çalkantı ve zorluklar sonucunda oluşturduğu üniter devlet ilkesinin zedeleneyeceğini; kısa bir süre sonra başka alanlarda benzer taleplerin mantar gibi artacağını, ikinci veya üçüncü belediyeler, muhtarlıklar, valilikler, kaymakamlıklar isteme cesareti vereceğini; üniter devlet ilkesini tehdit eden tehlikelere neden olma potansiyeli taşıdığını öngörmek mümkündür.

Teklifin amaçladığı **“üç büyük şehirde çoklu baro”** düzenlemesi kanunlaştırıldığı takdirde **baroların bağımsız meslek kuruluşu niteliğini yitireceği**, baroları **hukukun üstünlüğü yerine üyelerinin menfaatini savunan** ve bu konuda daha çok üye çekebilmek için **birbirleri ile yarışan** nitelik itibarı ile **sendikalara benzeyen menfaat gruplarına dönüştüreceği**; avukatlık mesleğinin bozuşmasına yol açacak şekilde kötü davranışları teşvik edecek bir ortam oluşacağı kolayca görülebilir.

Daha da önemlisi, Teklif yasalaştığı takdirde bağımsız ve tarafsız yargının 3 kurucu unsurundan bağımsız savunma ayağının bütünlüğünün bozulması, zayıflatılması yargı gücünün bağımsız işlevini de zedeleyecek; avukatlara ve **barolara verilmiş olan en başta iktidarın hukuka aykırı hareket etmesine karşı durmayı** gerektiren **“hukukun üstünlüğünü ve temel insan haklarını savunma”** görevi ciddi şekilde aksayabilecektir.

Kanun Önünde Eşitlik İlkesi'ni düzenleyen Anayasa'nın 10. maddesinin 4. fıkrası gereğince **"Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz."**

Ülkenin bir coğrafi bölgesinde bir baro kurabilmek için 2.000 avukatın bir araya gelmesi şart koşulurken diğer bir coğrafi bölgede 30 avukatın bir araya gelerek bir baro kurabilmesi, bir coğrafi bölgedeki avukat sayısı 2.000'in altına düşen barolar tasfiye edilirken, diğer bölgelerdeki çok daha düşük bu rakamın %2'si veya 3'ü oranında (40, 80, 90) sayıda üyesi olan baroların varlığını sürdürmesi üye sayısı küçük illerdeki avukatlara tanınan imtiyaz niteliğindedir.

Dolayısıyla **TBB'nin oluşumunu** üç büyük iller Ankara, İstanbul ve İzmir dışındaki üye sayıları **küçük illerde bulunan küçük bir azınlık zümreye bırakan**; keza bu üç büyük illerde kurulması öngörülen **barolardan 2.000 eşiği altında kalanlar tasfiye edilirken**; **üye sayısı 2.000'in çok altında %2'si veya 3'ü oranında kalan illerde barolar kurulması ve sürdürülmesi Anayasa'nın kanun önünde eşitlik ve hiçbir zümreye imtiyaz verilemeyeceğine dair Anayasa m.10'a aykırıdır.**

ÖNERİLERİMİZ:

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında baroların hem yapılanma, hem organlarının seçimleri hem de üyeleri olan avukatların yönetimde temsiline ve kararlara katılmasının mevcutta olandan çok daha yukarılara götürülmesini, ülkemizin ileri ve örnek demokratik kuruluşları haline getirilmesini derneğimiz başından beri desteklemektedir. Bu amaçla aşağıdaki hususları önermek isteriz. Sadece bu önerilerimizin bile hayata geçirilmesi baroları ve Türkiye Barolar Birliğini çok ileri derecede demokratik kurumlar haline getirecek; oluşacak dinamik daha başka nice iyileşmelerin yolunu açacaktır.

1. Büyük illerde çoklu baro getirmek yerine belirli ölçütleri aşan barolarda ihtiyaca orantılı olarak organları veya üyelerinin sayısını artırmak, komisyonlar, semt veya adliyelerden sorumlu başkan yardımcıları oluşturmak, yönetim görevlerini tam zamanlı ve ücretli hale getirmek gibi yöntemler üzerinde anlaşılmalıdır.

2. Birlik Genel Kurulu ve delegelik sistemi Avukatlık kanunundan ve diğer tüm kanunlardan ilga edilmelidir.

Temel işlevi birlik başkanını ve organlarını seçmekten ibaret olan, mesleğe kayda değer bir faydası olmayıp kaynakların israfına neden olan, demokratik yönetimi bozuşturan genel kurul ve delegelik sistemi bütün kanunlardan ilga edilmelidir.

3. Türkiye Barolar Birliğinin başkanını ve organlarının üyelerini – il baro seçimlerinde olduğu gibi - delegeler değil bütün avukatlar seçmelidir.

4. Türkiye Barolar Birliği Başkanı ve il barolarının başkanları, Cumhurbaşkanlığı seçiminde olduğu gibi iki turlu seçimlerle seçilmelidir.

5. Seçimlerde seçmen iradesini sakatlayan ya da dizayn etmeye yarayan blok listeler, benzer yöntemler ve uygulamalar yasaklanmalıdır.

SONUÇ:

Barolar ve Türkiye Barolar Birliği, Anayasa m. 135 gereğince kurulmuş olan ve **organları kendi üyeleri tarafından demokratik usullere göre seçilen** kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları olmalarından ayrıca bağımsız ve tarafsız yargının kurucu unsurlarından savunmayı temsil ederler. Bağımsız yargının - hukukun üstünlüğünü ve temel insan haklarını savunmak görevi yüklenmiş olan - bağımsız bir unsuru olması sebebiyle barolar, Anayasa Madde 135'e göre kurulmuş olan kamu kurumu niteliğindeki diğer meslek kuruluşları ile ticaret ve sanayi odalarından çok farklı ve önemli bir işleve sahiptir. Bu nedenle barolarla ilgili düzenlemeler yapılırken aslında yargının işlevlerinin olumsuz etkilenmemesine yüksek itina gösterilmesi gerekir.

Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerden dolayı milletvekillerine sorumsuzluk getiren Anayasa Madde 83, keyfi davranma hakkı vermez. Milletvekillerinin kendilerine tanınan yetki ve ayrıcalıkları Anayasa Madde 5'te belirtilen çerçevede ve özellikle "Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak" yönünde kullanmaları gerekir.

AK Parti milletvekillerini söz konusu taslağı TBMM'nden geri çekmeye; konu ile ilgili tüm tarafları sorumlu ve yapıcı davranmaya, konunun tüm paydaşlarını ön şartsız ve ön yargısız olarak bir araya gelmeye, sorunları müştereken belirlemeye, ortak akıl yoluyla bir çözüm bulmak için birlikte çalışmaya davet ediyoruz.

Siyaseten tarafsız olan ve üyeleri arasında birçok değerli hukukçu ve yönetim bilimci uzmanlar yer alan başkan olduğum **Daha İyi Yargı Derneği ve Dernek başkanı olarak şahsen** siyaseten tarafsız olarak, yargı bağımsızlığının ve tarafsızlığının gerektirdiği şekilde **tüm taraflara eşit mesafede durarak böyle bir ortak akıl çalışmasına moderatörlük etmeye**, sorunların müştereken belirlenmesine, **çözümler bulunmasına ve uzlaşma sağlanmasına katkıda bulunmaya hazır bulunduğumuzu ifade etmek isterim.**

Kamuoyuna saygılarımızla duyururuz.

Daha İyi Yargı Derneği

Başkanı Av. Mehmet Gün

Daha İyi Yargı Derneği Hakkında

Daha İyi Yargı Derneği, Türk yargısının sorunlarını tespit etmek, sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirmek, öneriler üzerinde toplumsal mutabakat sağlanması ve çözümlerin hayata geçirilmesi yönünde çalışmak amacıyla kurulmuş olan siyaseten tarafsız bir sivil toplum düşünce kuruluşudur. Yargıda iyileştirme hareketi olarak bir araya geldiği 2012 yılından bugüne yargıda iyileştirmeye yönelik tespitler, öneriler ve yapısal reform çalışmalarını içeren çeşitli çalışmalar ve etkinlikler gerçekleştirmektedir. Çalışma sonuçlarını ve sunduğu iyileştirme önerilerini, Adalet Bakanlığı başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşları, önde gelen iş dünyası temsilcileri, akademisyenler ve kanaat önderleri başta olmak üzere tüm kamuoyu ile paylaşmaktadır. Önerileri kamuoyunda yüksek kabul görmektedir.

Mehmet Gün Hakkında

Türkiye'nin en köklü hukuk bürolarından olan Gün + Partners 1986 yılında kurdu. 150'nin üzerinde çalışanı bulunan büronun 12 ortağının yüzde 58'ini kadınlar oluşturuyor. Her yıl ortalama yüzlerce fikri mülkiyet hukuku meselesi ve işlemi yürüten Gün+Partners, yurt içinde ve dışında binlerce marka tasarım tescili ve onlarca fazla patent başvurusu sürecini yönetiyor. En değerli 100 global marka (Global 'Top 100 Brands) araştırmalarına giren uluslararası şirketlerin pek çoğunu Türkiye'de temsil eden Gün + Partners, "Patent Firm of the Year in Turkey," "Global IP Awards," "Who's Who Legal Turkey Law Firm of the Year," "Euromoney Managing IP Global Awards: National Firm of the Year" ve daha çok sayıda uluslararası ödülün de sahibi. Büronun kurucusu Av. Mehmet Gün'ün, "Bozkır'dan Dünyaya... AVUKAT OLMAK" isimli mesleki biyografisi 5.000 nüshadan fazla satılmış bulunmakta ve bu günlerde ikinci baskısı yapılmakta. Daha İyi Yargı Derneği ve İstanbul Tahkim Derneği'nin kurucusu ve başkanı olan Av. Mehmet Gün, 2018 yılı Mayıs ayında "Türkiye'nin Orta Demokrasi Sorunları ve Çözüm yolu" isimli ikinci eserini yayınladı. Birkaç ay gibi kısa süre içinde 2. baskısını yapan eser iş ve hukuk dünyasında geniş yankı uyandırmış ve yönetici özeti TÜR KONFED tarafından Orta Gelir ve Orta Demokrasi Tuzakları belgesi olarak yayınlandı. Mehmet Gün, son 10 yıldan bu yana çalışmalarını yargı reformu ve hukukun üstünlüğü konularında sosyal sorumluluk çalışmalarına yoğunlaştırmış bulunmakta.